

UNA REVISTA CURIOSA I DISSIDENT: L'ESQUELLA DE LA TORRATXA A CURA E NOTA DI GIUSEPPE GRILLI

L'acte realitzat pels catalanistes entregant un Missatge d'encoratjament al Cònsol general de Grècia a Barcelona, ha tingut lo privilegi de traure de llir casetes a alguns periòdics de Madrid. L'Imparcial, La Època y algun altre branden a sometent contra *los fellones i malandrines* que, avui que la nació espanyola esta compromesa en dues guerres mortíferes i devoradores, s'entretenen a escriure conceptes del tenor següent:

Avant i fora que la causa es justa! aquests estats que vos entrebanquen y vos amenacen sobre llur consciència lo pes d'un vici d'origen; son presons de pobles: tenen cadascú a dins de casa la seva Creta, que bombardegen a les víctimes en lloc de castigar els botxins que les turmenten, que podria d'un moment al altre desvetllar-se y demanar-li comptes de la seva llibertat calcigada.

L'última paraula cristiana de deuen haver-la llegida els de Madrid com si digues *castellans...* Y d'aquí ve els seu enfado. Y de aquí ve que el favor mes gran que estan tocats del bolet, per a no dir-los que son una càfila de malvats.

A nosaltres, francament, no ens ha sorprès gens ni mica l'exageració del esmentat concepte catalanista, ni l'afecte d'exageració que ha causat en los periòdics de Madrid. Un i altre resultat acaben de persuadir-nos de que hi ha aquí a Espanya encara molta mes sang semita de lo que mots se figuren, lo mateix ençà que enllà del Ebro. Per tot arreu, quan ve l'ocasió s'en veuen moros: moros amb cabanyes y moros amb barretina.

1 Solà i Dachs, Lluís, *L'Esquella de la Torratxa (1872-1939)*, Editorial Bruguera, S.A., juny 1970, pp. 223, Barcelona, 1970, pp. 22.

L'afany d'equiparar a Catalunya amb Irlanda, amb Creta i en general amb tots los pobles oprimits i vexats, no es més que una hipèrbole filla de la fantasia de alguns somniadors, obsessionats per una idea errònia i anacrònica. Encara viuen en temps de Felip V, i tot lo que ha fet Catalunya des de l'any '14 del passat segle fins avui, per a refer-se i reconstituir-se, alcançant en alguns importants elements de civilització e de prosperitat la supremacia dintre d'ela unitat espanyola, per ella no significa res, ni deu sumar-se.

Ni el desvetllament de d'intel·ligència que es tradueix per la florida de les arts i de les lletres catalanes, ni el desenrotllament portentós de la industria que es nodreix del consum de totes les terres espanyoles, ni la potencia mercantil de Catalunya que deixa enrere totes les demás comarques, de la nació, ni aquest general benestar que es respira, principalment a Barcelona, molt superior al que es desfruita a la resta d'Espanya, cap de aquesta avantatges positives i palpables les tenen en compte alguns catalanistes, des de l moment que sols saben imaginar-se res més que una Catalunya tiranitzada com Creta, vexada i oprimida com Irlanda: una Catalunya que com la de l'any 1714, després del últim i formidables combat i abans de renàixer de les seves cendres.

Riproduciamo parte del numero della nota e prolifica rivista barcellonese che si inserì nel dibattito, anche iberico, sui piccoli nazionalismi che rinascevano a fine ottocento nella crisi dei grandi imperi, ottomano, asburgico, e anche dei due avversari contrapposti in età moderna: quello spagnolo e poi anche con la secessione irlandese, del vincitore della contesa, cioè di quello inglese.

GIUSEPPE GRILLI
Università degli Studi Roma Tre